Tizenkilenczedik évfolyam. 66. szám. Kolozsvárt, csütörtök, márczius 24. 1898.

SZERKESZTŐI IRODA:
Farmagyar-utcza végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK“ előfizetési dija:
Egész évre 16 frt v. 32 korona. | Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára **4** krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklam sora **1 forint.**
Bélyeg-illeték minden hirdetés után **30 kr.**
Hivatalos közlemények sora: **5** forint.
Nyilttéri czikkek: garmond sora után **20** krajczár fizetendő.

A viador.

És az Urnak egyezer nyolczszázhetvenczen nyolczadik éve márczius hava 23-ik napján a magyar képviselőház ülés termében az egyik piros bársonyszék mellől váratlanul felegyenesedik Bánffy Dezső báró délczeg termetén.

Minden élő szem rája tapad és minden fül mohón szedi magába a bejelentéseket, melyek a nagy Ur ajkairól elhangzanak.

Képlet nélkül szólva az történt tegnap a képviselőházban, hogy Bánffy Dezső miniszterelnök amolyan „nagy“ beszédben felelt, az appropriácziónális vita során elmondott ellenzéki beszédekre.

Már, hogy mindenki teljes objektivitással birálhassa meg a miniszterelnök eme nagy beszédjét, szükségesnek találjuk megmondani, hogy Bánffy Dezső előtt Győry Elek, Kossuth Ferencz, Polonyi Géza, Horánszky Nándor és Apponyi Albert gróf tartottak a javaslat ellen beszédeket.

Bánffy Dezső báró tehát arra vállalkozott, hogy a magyar parlament most emlitett szónokai által elmondott beszédek hatását — ellensuyozza.

Már most tessék elképzelni Bánffy Dezső bárót, mint parlamenti viadort abban a helyzetben, a mikor Horánszky, Győry és gr. Apponyival méri össze a fegyverét.

Hát kérdjük: lehet-é a legelfogulatlanabb itélkezőnek erről a parlamenti viadalról máskép, mint a satira hangján beszélni.

Ne tessék könnyen venni ezt a satira szót. Satirát irni lehet ugyan igen könnyü, de lehet igen nehéz feladat is. És mi azt hisszük, hogy a Bánffy Dezső tegnapi beszédéről már egyebet — mint satirát — csakugyan nehéz lenne irni.

Ugyan kérjük a Haza minden elfogulatlan szabadelvü párti politikusát, ujságiró avagy ujság olvasó emberét, hát nem-e méltó tárgy a satira irásra Bánffy Dezsőnek ama törekvése, mely szerint ő akarja meggyengiteni például Apponyi gróf megdönthetlen argumentumainak, páratlanul magasan szárnyaló szónoklati remekbe-lésének intensiv és mindenkit magával ragadó hatásait?

Tessék minden elfogultság nélkül szembeállitani gr. Apponyi Albertet, a nemzet ma legnagyobb szónokát Bánffy Dezső báróval a magyar parlament legjelentéktelenebb szónokával, az Apponyi gróf tudását, eszmebőségét, szónoklati remeklését a Bánffy Dezső báró ismert szegénységével, módfelett szükös tehetsége és órátori képességeinek teljes fogyatékosságaival, aztán teljes pártatlansággal vallja be mindenki, hogy alkalmas lehet e Bánffy Dezső báró arra, hogy egy Apponyi gróf szónoklásának hatását megerőtlenitse és a részére nyujtott babért a maga számára reklamálja?

Megkisértettük különösen is tanulmányozni Bánffy báró nagy beszédjét, hogy megbizonyosodjunk afelől, ha valjon nem é mi tévedünk, a mikor azt állitjuk, hogy Bánffy báró nagy beszédjéről csak a satira hangján lehet irni, de minden szorgos kutatás után sem változtathatunk a véleményünkön.

A Bánffy beszédje egyszérüen letagadása azon tényeknek, a melyekkel a vita szónokai a kormányt vádolták és büszkélkedés olyan vivmányokkal, a melyeket nem a kormány szerzett meg a nemzetnek.

A német császár pohárköszöntője, a tiz szobor, a katonai nevelőintézetek, az április 11-iki nemzeti ünnep stb. ezek azok, a melyekre Bánffy Dezső báró — szerinte „jogos büszkeséggel eltelve“ — mutatott reá, s a melyekre akkép hivatkozott, mint a Bánffy-kabinet politikájának és hazafias törekvéseinek „elvitázhatatlan“ eredményeire.

Hát a terünk nem engedi, hogy sorra leczáfoljuk az uj parlamenti viadornak, a rettenthetlen Bánffy Dezső működésének eme büszkén odavetett eredményeit és rámutassunk ezen eredmények valódi szerzőire, csak épen felhozni kivántuk ez uttal azért, hogy illusztráljuk vele Bánffy Dezső nagy beszédjének belső tartalmát és szónoklásának külső hatásait, valamint azt a nagy őszintességet, melyet az utóbbi három év alatt elért — ugynevezett — vivmányok szerzőjéül önmagát és kabinetjét állitja fel.

Lesz még alkalmunk ezzel a nevezetes beszéddel foglalkozni ezen a helyen még. Most csak fel hivjuk a közvélemény figyelmét a parlament eme legujabb viadorjának rettenetes sikerére. Majd mikor az idő kissé megérleli a közvélekedést e nagy eseményről, megirjuk róla az igért — satirát

Politikai hir.

A quota bizottság. A magyar quota bizottság tagjait tegnap választotta meg az országgyülés. E választás szerint ugyanazok a férfiak fognak egyezkedni az osztrákokkal, a kik a multkoriban nem tudtak megegyezni. Ez azt jelenti, hogy vagy nem fektet sulyt a kormány a bizottsági tárgyalásokra, vagy a kvótaemelés dolgában a bizottság által meg akarja köttetni bizonyos mértékig a maga kezét. Az uj kvótabizottság tagjai ezek: Apponyi Albert gróf, Falk Miksa, Hegedüs Sándor, Horánszky Nándor, Láng Lajos, Matlekovics Sándor, Pulszky Ágost, Széll Kálmán, Tisza Kálmán és Tomasich Miklós.

A Reichsrathból.

Bécs, márcz. 23.

A képviselőház mai ülése iránt az utcza jóval nagyobb érdeklődést tanusitott, mint az első ülés iránt. Sürü embertömegek vették körül a parlamenti palotát, mely előtt csak nagyon kevés rendőr látható. Az ülésterem ma is nagyon látogatott és a tulzsufolt karzatokon ma is Kaizl pénzügyminiszter neje tünik fel, mig az urakháza páholyában számos arisztokrata jelent meg.

Fél tizenkét órakor csendül meg az elnök csengetyüje; az elnöki jelentésekből egy szót sem lehet hallani. Amugy is tudják, hogy a miniszterelnöki nyilatkozat feletti vitára vonatkozólag, melyen a többség pártjai nem vesznek részt, az ellenzék megállapitotta a szónoki listát és pedig ugy, hogy először a Schönerer-csoport, azután az ifjucsehek, a szocziáldemokraták, a lengyelklub, az ellenzéki rutének, a német néppárt, a katholikus néppárt, a német-szabadelvüek, keresztény-szocziálisták, délszlávok, olaszok, románok és feudálisok egy-egy tagja fog egymásután beszélni.

A Schönerer-padon Wolf és Iro ül, maga Schönerer még hiányzik, ugy hogy az elnök legalább az ülés elején nincs kitéve a a szokásos szidalmaknak.

Felolvasásra kerültek a kérvények és inditványok, melyek közt figyelmet kelt Dipauli báró és társai javaslata, melyen követelik, hogy a Ház a nyelvrendeletekmegszüntetésére és a nyelvkérdés törvényes megoldása czéljából haladéktalanul válaszszon egy harminczhat tagból álló vegyes bizottságot, mely legkésőbb két hónap alatt tartozik a Háznak jelentést tenni.

Következett az alelnök választása, mely nek eredménye az, hogy Ferjencsics első és Lupul második alelnöké választatik meg. Mindketten rövid beszédben mondanak köszönetet az iránt tanusitott bizalomért.

A Polónyi---Arányi ügy.

A M—g irja:

A mai lapokban Arányi Miksa dr. nyilatkozatot tett közzé, a melyben a biztositó társaságnál fölmerült dolgokat Arányi Dávid ügynökkel hozza összefüggésbe. Polonyi Géza országgyülési képviselő a lap munkatársának, ki őt fölkereste, ezen nyilatkozatra vonatkozólag a következőket mondotta:

Arányi Miksa urral vitatkozni nem kivánok. Nehogy azonban a nagyközönség az ő nyilatkozata által félreértésnek legyen kitéve, köszönettel fogom venni, ha közzététetik, hogy a P. E. nyomán a lapokban már közzétett tényállás szerint nem való, mintha Arányi Miksa ur nevében valaki tőlem elégtételt kért volna.

Az a czélzat pedig, mintha a tegnapi, a képviselőházban tett nyilatkozatom összeköttetésbe lenne hozható a tőlem nem is kért elégtétellel, nyilvánvalólag meddő marad.

A képviselőházban felolvasott okiratszerü adataim nemcsak Arányi Dávidról, hanem Arányi Miksa urról is beszéltek; igy például, a felolvasott levél szerint Horváth Miklós nyug. tanár ezt irja:

„Mert igazán nagy szolgálatot méltóztatott a nagyközönség javára tenni, a mikor ily dolgokról a lepel lerántatik, a mit a New-York emberei Arányi Miksa fővigéczczel együtt az országban jóhiszemü emberek . . . becsapásával elkövettek.

. . . a legnagyobb készséggel szolgálunk igen igen sok adattal Arányi és intézete életéből és . . . dolgaiból . . .

Az intézet nem Arányi Dávidé! Továbbá:

„Arányi, hogy nagyobb botrány ne legyen, most kéz alatt, ugy a hogy lehet, kiegyezik egyesekkel azon feltétel kikötése mellett, hogy az illető hallgatni fog.“

Pidor evangelikus lelkész levelében ez áll:

. . . „Was mich auf den Gedanken brachte dass de Schwindel im Einverständnisse mit der Direktion geschehen ist . . .“

(Magyarul: A mi arra a gondolatra birt, hogy a szédelgés az igazgatósággal egyetértve követtetett el.)

Tudtommal nem Arányi Dávid, hanem Arányi Miksa a vezérigazgató.

A nagy tömegben kinálkozó ujabb adatokat — egyelőre csak gyüjtöm.

Egyéb mondani valóm nincs.

Ugyanez ügyben a következő levelet aptuk:

Nagyságos szerkesztő ur!

A „Magyarország“ mai számában Polónyi ur azt állitja, hogy segédeim kötelező igéretet tettek arra, miszerint nyilatkozatot ügyemből kifolyólag nem tesznek közzé.

Én ezen igéretről mit sem tudtam, de még akkor sem tartottam volna szükségesnek megbizottaim nyilatkozatát közreboczátani, ha Polónyi ur ilyen kötelező igéretet tőlük nem is követelt volna.

Mivel azonban az „Esti Ujság“ folyó hó 21-iki számában azon valótlan és rágalmazó közlemény jelent meg rólam, mintha az én segédi minőségemet Polónyi ur azért kifogásolta volna, mert ellenem hamis eskü miatt vizsgálat van folyamatban, e közlemény által indittatva, a magam igazolásául és mit sem tudva megbizottaim által tett igéretről, hoztam nyilvánosságra azok nyilatkozatát, hogy abból a való tényállást mindenki láthassa.

Tisztelő hived és barátod

Dr. Nagy Sándor,
orsz. képviselő.

Vidék.

Megható istentiszteletet tartott a magyarság Mező-Örményesen márczius 20-án délelőtt. Rédiger Géza, szabédi unitárius lelkész előre jelezte oda menetelét s tudatta, hogy a szabadság feltételeiről fog egyházi beszédet tartani.

Várták is a hivek igaz lelkesedéssel. Az állami iskolában 100-at meghaladóan vettek részt az isteni tiszteletben. Nyitányul a tanulók hármas szólamban a Kölcsey Hymnus-át énekelték.

A szülők szemeiből örömkönny tört fel, midőn gyermekeiket ily szépen énekelni hallották. A Hymnus-t egyházi ének követte, mely után elhangzott az ima a hazáért és királyért.

Az egyházi beszéd a szentkönyv azon igazságán alapult, hogy nem adatott nekünk szolgaságnak béke, hanem a szabadságnak lelke. Lelkész szembe állitotta a szabadságot és szolgaságot.

Felmutatta, hogy a valódi Krisztusi szabadság nem a fegyverek győzedelmében áll, hanem az eszmék diadalában, a kitartó munkásságban és a lángoló Isten, haza és emberszeretetben.

A fegyver győzelmét hatalmasabb fegyver elnyomhatja, de az igazságok örök életüek s a szabadságnak legbiztosabb alapjai. Meleg lelkesedéssel emlékezik meg a kormány törekvéséről, melyet a népnevelés érdekében megkezdett. Különösen kiemeli azon dicséretes eszmét, hogy a jóravaló székely gyermekeket iparosoknak nevelik. Ez a jövő Magyarország gárda serege. Ők lesznek a haza nagyságának megalapitói.

A munka fegyverét ajánlja, mely a nyomor rabságából felszabadit. Kárhoztatja a szocziális bolondságokat, melyek nem szabadságot, de szolgaságot idézhetnek elő. Inti a hiveket, hogy idegen bujtogatókra ne hallgassanak, kik a közbékét felforgatni akarják stb.

A templomozás a Szózat énekelésével végződött.

Nem végezhetem be soraimat, hogy Kászoni Árpád állami tanitó iránt őszinte elismerésemet ki ne fejezzem.

Ez az ember rövid idő alatt a magyar népnevelésnek tiszteletet szerzett. Az oláh atyafiak is kezdik gyermekeiket az állami iskolába adni, mert itt kitünően tanitnak.

Április 11-én ismét ünnepelünk. Jobb kétszer, mint egyszer se.

Éljen a magyar kultura!

Mezőségi.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1898. Márczius 24.

A balázsfalvi oláh gyülés.

(Részlet Gracza Györgynek „1848—49-iki Magyar Szabadságharcz Története“, most megjelent nagy munkájából.)

A pesti márczius 15-iki események hirét riadó lelkesedéssel fogadta az erdélyrészi magyarság. Az „unió“ örömkiáltásától visszhangzottak a hóboritott bérczek, a pázsitos völgyek. Még az oláh nép is örült, hogy végre az ő kezéről is lehull a jobbágyság bilincse. S ezen érzelmeinek az első, április 30-iki balázsfalvi román gyülésen külső kifejezést is adott, midőn üdvözölte az uniót. Csak a szászok maradtak hallgatagon s gyanakodással fogadták az ujjáalakulás hirét.

A szász-faj bevándorlása óta mindig elkülönözve állott Erdélyben. A Királyföld, a melyet gazdag városaival és virágzó községeivel elfoglalt, állam volt az államban. Az élelmes faj körülbástyázta magát mindenféle kiváltságokkal, egy rangba furakodott a honalkotó magyar és székely nemzettel, de azért mindig idegenül viselkedett Erdély iránt, a mely neki boldog hazát adott. A bécsi kormány rendszerint a szászokat ránt.a elő, ha Erdélyben zavart és viszálykodást akart csinálni.

Igy történt most is. Az önző szászok, kik kiváltságaikat féltették, a bécsi intésre: Salmen Ferencz báró, Bruchenthal Sámuel, Ranicher Jakab stb. vezetése alatt, egyszerre csak elkezdtek a legszenvedélyesebben izgatni az unió ellen. Az oláh népre vetették ki hálójukat és minden eszközt megragadtak, hogy a müveletlen tömeget elcsábitsák.

Majd előbukkantak az orosz propaganda ügynökei is, a kik meg Daco-Románia ábrándképével kezdték hóditani a könnyen hivő népet.

— Magyarországnak, — igy lázitottak' — mely a szláv törekvések utjában áll, immár ütött a végórája. A harcz küszöbön van. A románok legyenek tehát résen, hogy a leigázott Magyarország romjain, Erdély, Moldova és Oláhország egyesitésével ujólag felépithessék a régi dicső Dáciát. Igy akarja ezt maga a hatalmas czár is.

A nép ez izgatásokra már idegenkedni kezdett az uniótól, ve azért még elég nyugodtan viselkedett. Midőn azonban azt látta, hogy nemcsak papja, de egyik püspöke is: Saguna András az izgatók pártjára állott: vad ösztönei feltámadtak, s gyülölettel kezdett eltelni a módosabb székelyek és magyarok iránt. Most már aztán könnyen ment az izgatás. A tévutra vezetett együgyü pór elhitt mindent. Elhitte, hogy a robotot nem törlik el, sőt sulyosbitani fogják; elhitte, hogy maga a császár kivánja a magyarok kiirtását; elhitte, hogy győzelmük esetén a magyar és székely birtokosok földje az oláhság közt fog felosztatni.

A köznép ilyetén felizgatása után már csak a szervezkedés volt hátra. S Saguna püspök, ki már ekkor a pártütés élén állott, erre nézve is megtalálta az alkalmat. Május 13—15-ikére Balázsfalvára papi-gyülést hirdetett. Ez azonban csak ürügy volt a kormányszék megtévesztésére; mert Saguna, papjai révén, voltaképen az oláh népet akarta Balázsfalván összecsőditeni.

És terve sikerült is. Május 13-án pópák vezetése alatt mintegy tizenötezer oláh sereglett össze a balázsfalvi mezőkön. Eljöttek az összes főagitátorok is, u. m. Laureani Trebonianus nevelő, Pap Sándor táblai irnok, Barnucz Simon tanár stb. Természetesen ott volt Saguna püspök is, udvari papjai kiséretében. De megjelent az egyesült görögkeleti püspök: Lemény János is, hogy lehetőleg ellensulyozza a tulzók iágatását.

A gyülés, illetőleg előértekezlet május 14-én vasárnap, fényes istentiszteletel kezdődött. Mise után mindjárt ott a templomban Barnucz tartott izgató beszédet a néphez. Majd az unió ellen meuydörgött és arra izgatta a népet, bogy annak megvalósitását minden eszközzel hiusitsa meg.

Másnap, május 15-én megtartatott aztán a nagygyülés, a melyet azonban zárt értekezlet előzött meg. Ez előértekezleten csak a meghivottak, a nép előkelőbbjei: papok, ügyvédek, földbirtokosok vettek részt. Itt volt Janku Ábrakám és Axente is, ez a két emberi szörnyeteg, a kiknek kezéhez annyi ártatlanul kiontott magyar vér tapadt. A nép sürü csoportokban ott időzött az Isten szabad ege alatt, a buja mezőkön.

Az értekezlet eredménye egy határozat lett, mely a következő tizenhat pontba tömöritette az erdélyrészi oláhság kivánságait:

A román nemzet kivánja:

1) Hogy alkotmányos, a többiekkel egyenjogu nemzetnek nyilvánittassék; évenként nemzeti gyülést tarthasson s állandó nemzeti bizottmánya legyen.

2) Hogy az oláh egyház, minden felekezetesség s az unitus és nem unitus nevezetek eltörlésével, egygyé olvasztatván, minden más ajkuak egyházaitól független legyen s mindazon jogokkal felruháztassék, melyekkel más nemzetiségek élnek.

Minden évben egyházi zsinat tartassék, melyben polgári rendűek is részt vegyenek. E vegyes zsinat válaszsza a püspököket. Balázsfalván érsekség állittassék fel.

3) Hogy az urbéri viszonyok és a dézsma, kárpótlás nélkül töröltessenek el.

4) Hogy minden czéh és külvám szünjék meg, az ipar és kereskedés teljesen szabad legyen.

5) A török kormánynyal s a dunamelléki tartományokkal az erdélyi oláh juhászokra nézve kötött szerződés akként ujittassék meg, hogy a kettős adó megszünjék.

6) Hogy a bányatized törültessék el.

7) A szólás korlátlanul, a nyomtatás minden kezességi összeg nélkül szabad legyen.

8) A népgyülések s egyesületek semmi módon ne korlátoltassanak.

9) Esküdt biróság állitassék fel, s itélet előtt senki se fogassék el.

10) A végvidéki katonasággal kapcsolatban felállitandó nemzetőrségnél csak román nemzetbeliek alkalmaztassanak tisztségekre.

11) A hajdan románoktól birt s most mások kezén levő földek amazoknak adassék vissza. — A Királyföldön s egyebütt lakó románok sérelmei orvosoltassanak.

12) A román papok a status által láttasanak el, egyenlőleg a többi felekezetek papjaival.

13) Elemi, felső, ipar és katonai iskolák a románok számára államköltségen állittassanak; de a tanárok a nemzet által választassanak.

14) Adót s más közterhet mindenki aránylag viseljen.

15) A szabadság, egyenlőség és testvériség alapján uj alkotmány és uj büntető törvénykezési rendszer készittessék.

16) Az unio kérdése mindaddig ne tárgyaltassék, mig a román, mint alkotmányos nemzet, — nem lesz képviselve az országgyülésen.

Az eként összeszerkesztet javaslattal, az értekezlet tagjai, harangzugás kőzt, most a város délkeleti részén elterülő kaszálóra vonultak ki, a hol a nagygyülés tart tott meg.

A nagy rét közepén orosz és osztrák zászlókkal diszitve, szószéket rögtönöztek. A nép tizenkét tömör sorban, csillag-alakulag felállitva, a szószék körül csoportosult.

A szinpadi elrendezkedés után Barnucz lépett a szószékre, s felolvasván a javaslatot, mindegyik sorhoz külön-külön a következő kérdést intézte:

— Hallottátok-e a román nemzet kivánságait? Hallván és megértve azokat, — elfogadjátok-e a felolvasott tizenhat pontot?

Sorról sorra egyforma volt az előre betanitott válasz:

— Igen, elfogadjuk!

Most egy másik agitátor: Belecescu Miklós szólalt fel és azt inditványozta, hogy e kivánságaikat, kérvénybe foglalva Saguna vezetése alatt negyventagu küldöttség vigye fel Bécsbe a császárhoz; egyuttal azonban terjeszszék be azokat a magyar országgyüléshez is.

Az összecsőditett nép, amely talán azt sem tudta, hogy voltaképen miről folyik a szó, természetesen ezt az inditványt is vakon elfogadta.

A gyülés befejezésével Saguna az egybegyült tömeget előbb megáldotta, aztán I. Ferdinánd osztrák császár, mint Erdély nagyfejedelme iránti hüségre eskette fel.

A hazafias érzelmü Lemény János püspök, — mindvégig azon buzgólkodott, hogy a gyülés le ne térjen a törvényesség utjáról, sajnos, magára maradt. Még azt sem tudta keresztülvinni, hogy az esküformába „I. Ferdinánd császár“ helyett „V. Ferdinánd király“ tétessék.

Este Balázsfalván nagy örömünnep volt. A várost kivilágitották, a nép elözönlötte a korcsmákat, s vigan pálinkázva, dudaszó mellett járta a kólót.

A vezetők még két napig m[illegible] óráig, Balázsfalván. Május 16-án a kérvén[illegible]ve el-

1—3

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Brassai bácsi a tornateremben.

A magyar tudományos világ mult évben elhalt Nesztora a kolozsvári tornavivóegylet torna-termébe került. Helyén van ott, ugy okoskodnak a diákok, hiszen az öreg Brassai a testedzésnek nagy hive volt s ha nem is csinált német figurákat a nyujtón, korláton, vagy egyébb tornaszereken, vagy eszközökkel, azért edzette testét szakadatlanul. Az öreg volt a második bicziklista Erdélyben. Az első Bolyai volt, a ki fa-kerékpárt eszelt ki és azon M.-Vásárhelytől Bonyháig kerékpározott. Ezen a biczikliu az öreg Brassai is tett kisérletet a K. A. C. tagjainak a mult évtizedben tett saját nyilatkozata szerint. Hogy ezzel a kezdetleges kerékpárral mily rekordot ért el, arról Borbély Gyurka bajnok előtt hallgatott az öreg Brassai, a ki az ujabb találmányok között a velocipédet becses és hasznos szerszámnak tartotta, de a telefonra kimondotta a szentencziát, hogy arra nincs szüksége az emberiségnek, melynek egyáltalán nem válik hasznára a lázas sietség, melylyel dolgait az ujabb időben lebonyolitani igyekszik.

Brassai, mint mondók, a tornaterembe került. Szelid öreg arczával, nyugodt tekintetével nyájasan tekint a tornászó fiukra, a kik tőle megtanulhatják a hossszu élet titkát. Mert a hosszu élet áldásával tényleg a jó Isten mindenik halandót megajándékozza születése alkalmával; ez ajándék nem csak a tizparancsolat állitása, hanem valóságos tény s hogy mégis az emberek nagy része meg sem közelitheti azt a kort, a mit Brassai elért, annak részint az orvosok, részint a szülők, nevelők s később maga az ember az oka. Az ember a saját jól felfogott érdekéből nem gazdálkodik elég helyesen azzal az adománynyal, a mit a jó Istentől ingyen adományképen nyert.

Oláh ország gondolkozó fejü királynéja, Carmen Sylva megtalálta a kifejezését annak, hogy a kik idő előtt elhasználják egyoldalu vagy tulhajtott munka, rendetlen élet, vagy tespedés árán szervezetüket, minek nézhetnek azok elébe.

Azoknak a királyné szerint az „Isten megbocsáthat, de a természet soha.“

Brassai sem az Isten ellen, sem a természet ellen nem vétett és igy két oldalu pártfogás mellett könnyü volt neki a száz esztendőt kialkudni. Ha mindenik diák az öreg példáját követné, a társadalomra nézve hasznos, munkás, hosszu életü emberek megszaporodnának.

Az öreg Brassai képe tehát tanuság a fiatalságra nézve s különös érdeket kölcsönöz a képnek az, hogy azt a nagy tudós egy pártfogoltja Filep György, az orsz. ipar művészeti iskola III. éves szobrász növendéke készitette.

A kép szobor mü, életnagyságu relief kép.

A képet Gyulai Pál annyira jónak tartotta, hogy az akademia számára is megrendelte. A jól sikerült dombormü képet, melyet a fiatal tanitvány 12 frtért készit bárkinek, a tornateremben nem csak a tornászok, hanem a közönség is megtekintheti. A képet a fiatal müvész az ereklye muzeumba küldötte be s onnan helyezték a tornaterembe.

Szocziálizmus és papucskormány.

Nemcsak a magasságos kormánynak, nemcsak az alföldnek, hanem a házi életnek is baja akad a szocziálismussal.

Hasztalan titkolnánk, alig van család, ahol egy-egy szocziálista férj ne találkoznék, amelyik elég vakmerő a papucskormány ősrégi rendeletei ellen a lázadás jelszavát hangoztatni.

Eddigelé is kaczérkodtak a férjek a szocziálizmussal, de mindeddig ez csak olyan ártatlan gyermekjáték volt, a melyet a renitens férjek inkább csak titokban mertek megkisérleni.

Ha például négy-öt férj valamelyes házimulatságon összeült borozgatni, a harmadik decziliternél már szoczálista dalokat kezdtek zengeni, persze ugy, hogy a másik szobában ülő feleségeik meg ne hallják.

Mert a férjek szocziálizmusának bőséges költészete van, amelyet nótára szedve vadul énekelnek a papucskormány szocziálistái: a férjek.

Legnépszerübb dalai ezek:

Fogadalom.

Nem házasodom meg soha,
Nem leszek asszony bolondja,
Hogy engem egy asszony
Ekzeczéroztassen,
Olyan nincs a sifonérban.

Még népszerübb ez a szocziálista dal:

Asszony te csak hallgass
És ne parancsolgass,
Mert én urad vagyok,
S neked parancselok.

Ezek azonban csak dalok, a melyeket inkább nyaranta dudolgatnak a szocziálista férjek, a mikor ő nagyságának valamelyes fürdőhelyen hüsölnek.

Veszedelmesebb azonban ez a szocziálista programm, a melyet a férjek most terjeszgetnek egymás között.

Hallatlan követelőzések vannak ebben a programmban, a melynek egy példányát nagy utánjárással sikerült megszereznünk és kiadnunk, a papucs kormány megfelelő erélyes intézkedése czéljából.

A szocziálista férjek inditványa ez!

Követelésünk:

1. Két polgári kimenet 8 naponként.

2. Az anyós lakjék a másik vejével. Ha pedig nincs neki másik veje, ne lakjék sehol.

3. Két havi nyári vakácziót, teljes szabadsággal.

4. Egy toilletnél többet egy évszakban nem csinálhatunk.

5. Teljes tarok- és kaláber szabadságot.

6. Bálba nem megyünk.

7. (Követelünk még valamit, de most még nem tudjuk, hogy mit.)

Az asszonyok értesülvén a férjek vakmerő kiáltványáról, éppen olyan erélyes intézkedéseket tettek a szocziálista férjek ellen, mint a minő erélylyel járt el a Bánffy-kormány a szabolcsmegyei és a többi magyarországi szocziálistákkal szemben.

Bánffy lefényképezteti szocziálistáit, az az asszonyok pedig fölfényképeltetik a szocziálista férjeket.

Hanem nyáron megbosszulják magukat a házas élet szocziálistái.

Rogyásig fognak inni és énekelni:

Hegy engem egy asszony.
Ekzeczéroztasson,
Olyan nincs a patikába.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 24.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szombaton (márcz. 26.) **jelenik meg.**

Tárogató.

Uj harczra készül a magyar,
A gárda népesül:
Zendülj meg egyszer dalom
Forró üdvözletül!

Atilla népe, székelyek,
El nem koresult sasok:
A harczvonalban legelül
Most is ti állatok . . .

Ez lesz a harcz, a legdicsőbb
Mit vivott szittya kar,
Megint csodált lesz s még nagyobb,
Mint régen a magyar . . .

A bérczek ormán s völgy ölén
A jólét napja kél,
Szabad, független lesz a hon
S boldog, ki benne él.

Fegyverre hát! Ragadjuk meg
Az ujkor fegyverét,
Mely nagygyá egyedül tehet:
A munka eszközét! . . .

Mühelyek, gyárak, földmives
S tudomány bajnoki:
Ti vagytok a magyar haza
Leghivebb harczosi . . .

Előre! bátran! győztesen!
Az Isten van velünk!
Mint harczban, ugy munkában most,
Az elsők mi legyünk! . . .

Rédiger Géza.

— **Gyümölcsoltó boldogasszony** napját fogja ünnepelni a róm. kath. világ. A tavasznak az első ünnepe ez E naptól fogva indul meg a gazdálkodás, a kertészkedés, a mezőn és a kertekben. — A csemetéket e naptól kezdve ojtják s épen mert ily nevezetes folyamata indul meg az emberi tevékenységnek, e napon az egyház Mária oltalmába ajánlotta már régen a tavaszi munkakezdést és a templomokban Máriát hivják segitségül e napon, ama sok embernek, a kik az anyaföld megmunkálásához kezdenek, a tavaszi időszak beálltával. Az egész világon megzendülnek holnap a róm. kath. templomokban a Mária segitségül hivására rendelt zsolozsmák s a papok a hivekkel egyetemben könyörögni fognak, hogy az Ég — Mária kérésére — áldja meg a tavaszi munka kezdetét, az emberek munkáját s adjon áldást az embereknek az általuk megmunkált föld hasadékaiban. Az ünnep alkalmából holnap Kolozsvárt is mindenik katholikus templomban ünnepélyes istentiszteletet tartanak.

— **Preparálás.** Az utóbbi időben, ha valami kényesebb ügyet keresztül akartak vinni a városházán, a városatyák megnyerésnek egy olyan módját vették alkalmazásba, mely mint legutóbb is a báró Bánffy Dezső diszpolgáritásánál láttuk, nagyon praktikusnak bizonyult, mert hiába van a kommunitásnak 35—40 ellenzéki tagja, egyetlen egy hang emelkedett csupán Bánffy Dezső diszpolgárositása ellen. E módszernek jobb nevet nem adhatunk, mint preparálás. Mert minek nevezhető az az eljárás, hogy a város atyák közül rendre meghivnak hatot 10-et bizalmas értekezletre s ott előadják a kérdéses dolgot olyan kommentárral, hogy az ellen opponálni a város érdekében felette káros volna s a ki igazán szivén viseli Kolozsvár boldogulását, ez alkalommal mondjon le ellenzéki mivoltáról s hallgatólag engedje az ügyet keresztül menni a közgyülésen. Az előadó urak minden második szava a város érdeke, a város fejlődése, a város hivatása stb, ugy, hogy a szegény városatyák végre is csakugyan elhiszik, hogy a város édekében cselekszenek akkor, a midőn a tanács propozicziója ellen nem opponálnak.

Most is, mint halljnk, ezt a puhitási módszert akarják alkalmazni április 11-ikének a megünneplése végett.

Azért jó előre figyelmeztetjük a bizottsági tag urakat, hogy a ügyeljenek, mert a bizalmas városházi értekezleteknek közelebbről nem lesz más czéljuk, minthogy az április 11-iki hivatalos ünnepélynek megnyeressenek. Azért legjobban teszik, ha megköszönik a megtisztelő meghivást, de nem mennek el bizalmasan értekezni.

— **„Itthon“ estély.** Tegnap is elég nagy érdeklődéssel folyt le az erdélyrészi irók és hirlapirók estélye. Az estély programmjában kevés változás is állott elő és nem épen ugy folyt le, mint a hogy előre volt jelezve.

A műsor első pontja Czakó Jenő szavalata volt. Őt, mint kitünő szavalót már jól ismeri a közönség, mert sokszor hallotta különféle hangversenyeken. Tegnap François Coppeé „Gyáva“ czimü hosszu monologját adta elő, nagy hatással. A művészi magaslaton álló szavalatot zajosan megtapsolták.

Ezután Kassay Károly, a szinház rokonszenves baritonistája énekelt igen szépen, Verdi „Troubadour“ czimü operájából, majd magyar népdalokat. Mindkettőért zajos tapsokkal jutalmazta a közönség.

Lányi Edit, a szinház tagja, énekelte ezután „Trilby“-ből az „O clair de la lune . . .“ czimü dalt, melyet a közönség tapsaira meg is kellett ismételnie.

Végül Leővey, a szinház jókedvü komikusa lépett az emelvényre és énekelte „Szegény Jonathán“-ból az impressarió nótáját s majd az ujrázásokra a kaczagó kuplét, melyet a nyáron Györgyi Izsótól s közelebbről a szinházban tőle is hallottunk.

A hangverseny után kezdetét vette a táncz, mey az éjfél utáni órákig tartott.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** A magyar nép atyja: Kossuth Lajos temetése évfordulója ápril. 1-én lesz. E nap emlékét a következő vasárnap, — Virágvasárnapján — kegyelettel készül megünnepelni Kolozsvár közönsége. D. e. 10 órakor, kedvező idő esetén, kirándulás lesz a vértanuk emlékéhez, zászlók alatt. Az emléket megkoszoruzzák, emlékbeszédet tartanak és eléneklik a „Szózatot“ és a „Hymnust“. A kirándulás gyalog, zászlók alatt, zenével, k... csikon és a közuti vasut külön vona... történik. A közuti vasuton a honv... egylet városi kokárdával ellátott tag... tiszteletjegyet nyernek. D. u., mint ér... sülünk, a honvédegylet, valamint ... egyetem fiatalsága a Redoutban kés... kegyeletes ünnepélyt rendezni, a na... halott emlékének. Ez emlékünnepély... lesz ima, emlékbeszéd, szavalat és éne... A részletekről közelebbről közlünk ... dósitást.

— **Kossuth park Kolozsvárt.** Kolo... tul loyalis városi tanácsa és képviselő test... nem meri még ma sem nyiltan elkeresz... a trencsintért Kossuth térnek és a Be... gyar utczát Kossuth Lajos utczának. M... igaza van a szentirásnak, mely azt mo... hogy a profétát a hazájában eléggé nem... telik. Kolozsvár közgyülése több év előtt küldött egy bizottságot, az utczák helye... keresztelésére. Ez a részben mameluk... álló bizottság, ugy látszik, mind eddig nem gyült össze, hogy ne keljen a Ko... nevével is foglalkeznia. Inkább kereszte... három utczát is egy névre. A szabad A... kában bezzeg nem félnek igy a Kossuth... től. Ott gloria veszi körül a magyar sz... ság apostolának nevét minden körben.

A szabad amerikaiak nem feled... azt a Kossuth Lajost, kit egykoron ... lelkesedéssel ünnepeltek, megható, fej... pompával üdvözöltek óriási fővárosu... A szabadság ünnepén, melyet az am... magyarok hazafias lelkesedéssel ültek ... Neufeld Emil hazánkfia, ki a new-yorki ... vényhatósági bizottságnak tagja, emlékez... idézve a komoly, méltóságos amerikai ... atyáknak Kossuth Lajost, azt inditvány... hogy a város keleti részén lévő pompás ... kok egyikét nevezzék el a szabadságért k... nagy idegen, Kossuth Lajos nevéről. büszke yankeek egybangulag kimondo... hogy az Ost Honston Stanton Pitt és S... streck közt elterülő teret ezentul Koss... parknak hivják.

— **Az ev. ref. presbyterium nem ... nepel april 11-én** Debreczenből irják: A ... formátus presbyterium vasárnapi közgyü... mikor az iskolaszék előterjesztette azon ... vaslatát, miképen ünnepeljék meg a deb... czeni elemi iskolában april 11-ét, a presby... nagy része kijelentette, hogy **nem ünnep... nek április 11-én.**

— **Az első szalonka.** A vadászok ... kedvencz madaruk. végre Kolozsvár határ... megjelent, Tegnap ejtette el az első sz... kát a hójai erdőben Almay Károly, ... hivatalnok. A szalonkák megjelenése ér... izgalmat keltett a kolozsvári vadászok ... ben, a kik most már nagy buzgalommal ... nak a szalonka vadászathoz, erősen rem... kedve a hagyományos vadászs zerencsében.

— **Kovács Laura szavaló estélye** ... városunkban időző kiváló reczitátornő, R. K... vács Laura, kinek szavaló művészet... az „Itthon“ estélyen és több más estélyen ... volt alkalma a közönségnek gyönyörkö... egy szavaló estélyt szándékozik tartani ... az itteni irók és hirlapirók támogatás... mely estély jövedelmének felét jótékony c... szánta. A kiváló recitátornő igen érd... programmot fog összeállitani, melyből ... előre annyit is elmondhatunk, hogy Ko... várt élő négy kiváló költőnek legjobb ... seiből is fog egyet-egyet előadni. Ez... költők: Jékey Aladár, Szász Gerő, F...

---

nálták meg, s Mikás kiszabaditása iránt tettek lépéseket. Május 17-én pedig egy szervező bizottságot alakitottak. A bizottság, a melynek „román pacificáló comité“ nevet adtak, a következő tagokból állott: elnök Saguna András püspök, alelnök Barnucz Simon tanár; választmányi tagok: Belecescu Miklós tanár, Laureani A. Trebonianus nevelő, Cipariu Thimotheus tanár és Bran János.

Igy ért véget a Balázsfalfi oláhgyülés, a mely erdélyben is elvetette a pártütés magvát.

Gracsa György.

Nitáért.

— **Angol regény.** —

King E.-től, az Angela irójától.

Forditotta: **Amica.**

XXIV.

(Folytatás.) (58)

— Holnap tovább kell innét mennünk, mondá, midőn azon este ebéd után a szobájukban szivaroztak.

— Szó sincs róla!

— Mit akarsz azzal mondani?

— Azt, hogy annak a fiatal ladynak az arczképét nagyban fogom lefesteni. A viz festékkel rosszul sikerült, a mint beszélt a vázlatot nézte, és megkértem, hogy engedje meg, hogy nagyba és olajba vegyem le és ő megengedte.

— Miféle bolondság ez már megint; hiszen te még a nevét sem tudod annak a leánynak.

— Mit határoz az? — Láttam a szemeit, és a lelkébe néztem, válaszolá Toni ...gösen.

— Ej, bolondság! — kiáltá Gervase

— Nezz erre a vázlatra; nem képzelhetsz rosszat egy lányról. a kinek ilyen szemei vannak, ámbár én nem tudtam igazságot tenni azoknak — senki sem tudna!

Gervase átvette a vázlatos könyvet; a festésre nézett, és Vibart Nitának az arcza nézett arról ő reá vissza.

— A szemek kifejezését elég jól eltaláltam, folytatá Toni, Gervase válla felett nézve a vázlatra — de félig sem tudtam olyan szomoruakká csinálni. Csak ritkán néz az emberre; rendesen csak a hosszu fekete szempillákat lehet látni. Ő a legtökéletesebb szépségü nő, a kit valaha láttam. — Látnod kellene a kezeit és lábait, — azok olyan piczinyek — de azért szabályosok.

— Ez a kép hasonlit hozzá? — kérdé Gervase rekedtes hangon.

Lord Deresbrook, müvészi hangulatába merülve, nem vette észre a barátja izgatottságát.

— Meglehetősen eltaláltam a kifejezését, de reménylem, hogy a nagyobb testvérem jobb lesz. Gervase, add ide a vázlatot; a háttért akarom hozzá festeni. Nos, mit gondolsz róla? — folytatá Lord Deresbrook, a vázlaton tett tiz perczyi munka után. Te egy szót sem mondtál. Öregem, én azt hiszem, hogy ennek a leánynak a szemei téged is ugy elbüvöltek, mint engemet!

Gervase a holdvilágitotta tengerre nézett; a szivara kialudt.

— Tudod a nevét? — kérdé.

— Nem tudom, nem mondta meg, de a zsebkendőjére „N“ és „W“ betüket láttam himezve, ő a domb tetőn levő cottageban lakik; holnap szabályszerü látogatást teszek nála.

— Azt nem fogod tenni!

Lord Deresbrook, aki az asztal mellett ült a vázlatán dolgozva, a lámpával előtte, össze huzott szemöldökkel nézett fel Gerardra; a ki a szoba legtulsó oldalán az árnyékban állott.

— Gervase, mi jutott hozzád ma este? — kérdé.

— Semmi; de ha van egy kis józan eszed, holnap reggel itt hagyod ezt a helyet.

— Na, na, öregem, ne tüzelj — biztositalak, hogy ez a leány lady! Ő nem kaczér és nem léha, de oly nyugodt és komoly, mint — mint az anyád. Ördög vigye a te aggályaidat, én mondtam neki, hogy holnap meglátogatom — és, meg fogom látogatni!

— Nem te, ha megtudom akadályozni.

— De nem tudod azt tenni! A te beszéded után itélve azt gondolná az ember, hogy én gyermek vagyok. Gyere, és nézd meg őt te magad; előre tudom, hogy tetszeni fog neked.

— Vibart kisasszony — Gervase hirtelen elhallgatott és az ajakába harapott. Nem volt szándékában a társának megmondani, hogy azt a nőt ösmerte.

— Halló! Vibart kisasszony! Gervase, nem azt akarod mondani, hogy te ösmered őt?

— Ösmerem — rekedtes hangon.

— Milyen szerencse! Most már nem lehet semmi nehézség. Holnap eljöhetsz velem és bemutathatsz engem neki és mindnyájan jól mulathatunk!

— Én nem mutatlak be neki sem holnap sem azután. Ő — én — Elhallgatott, kezét a homlokán végig vonva.

— Mit? — mondá Lord Deresbrook, bámulva.

— Jobb lesz neked távol maradni tőle. A férfiaknak veszedelmes őt ismerni. — Toni ünnepélyesen figyelmeztetlek, hogy ha elégeted a szárnyaidat, annál a gyertyánál, keservesen meg fogod banni. — Toni — holnap elhagyod velem ezt a helyet!

— Nem, nem megyek! — makacsul.

— Emlitetted előtte az én nevemet? Tudja, hogy én is itt vagyok? — kérdé Gervase.

— Nem tudja. Gervase, tudsz valamit ellene? — kérdé Deresbrook felállva és a társához menve.

Hosszas szünet volt.

— Tudok — mondá Gervase mogorván.

— Mit?

— Az az ő titka, nem az enyém. Nem mondhatom meg neked.

— Én semmit sem akarok elhinni ellene — semmit! — kiáltá Lord Deresbrook szenvedélyesen.

Hogy egy leánynak, a kinek olyan szemei vannak, titka legyen az életben! Én nem hinném el, nem én — még ha ő maga mondaná sem!

Gervase tompa meglepetéssel nézett a haragos ifjura. Csak tegnap találkozott először Nitával és már is az áldozata lett. Szegény fiu! Szegény fiu!

— Te azért csinálod ezt a históriát, hogy engem visszatartóztass a hozzá való meneteltől — az az, hogy csak példálozól, mert még nem mondtál róla semmit! Szavamra mondom Gerard, ez nem járja!

— Még mindig szándékozol őt meglátogatni?

— Minden bizonynyal! Te itt hagyhatod ezt a helyet, ha ugy tetszik; de én maradok és Vibart kisasszonyt lefestem.

— Én veled fogok maradni, de holnap reggel elmegyek Vibart Nitához egyedül, és ha csak nem tévedek nagyon, ő nem fogja megengedni, hogy lefesd.

— Már megengedte, és ő nem fogja a szavát vissza vonni akár mit mondasz te neki — válaszolá Lord Deresbrook nyugodtan.

— Majd meglátjuk.

Gerard százados megfordult a sark... kiment a szobából.

— Már kezdem érteni a dolgot, — mondá Lord Deresbrook magában, a mint folyt... bevégezetlen vázlaton a munkáját — valamikor a szegény öreg Gervase ... lott utánna, és még mai napig sem tudta ... heverni.

Lássuk csak — ő azt mondta, hogy négy év óta házas, és én három év óta ismerem. Bizonyosan a házassága előtt elkes... hette Vibart kisasszonyt. És talán elkese... désből házasodott meg, mert hogy nem sz... relemből tette, az bizonyos. Szegény Gerv... ő féltékeny.

Toni vidáman fütyörészett a munk... felett.

XXV.

Gerard százados egy sziklán ült é... hold világnál a tenger ezüst tükrére bám...

Tonit a szobában hagyta és ő kisiet... a szabad levegőre, a kis vendéglő alacs... boltozatu szobái nyomasztók voltak. Mérf... dekre gyalogolt a sziklák alatt, és most ... mét visszatért a kis faluba, de nem tudo... vendéglőben levő kis rekedt levegőjü hálósz... bájába menni.

Mögötte feketén emelkedett a szikl... jobb kéz felől a halászok kunyhói sötétle... lottak az ezüstös ég ellenében. A házikók... már rég kioltották a világot, kivéve a ve... déglőt, mely a kis falu többi részénél ... mivel magasabban állott, onnét még vilá... tott egy magányos lámpa abból a szobá... hol Deresbrook ült, vázlatán, a Vibart Ni... fején dolgozva. A hullámok mosása a kö... ken, a szikláról koronként egy-egy kőnek ... leválása és esése voltak az egyedüli hang... csendes éjszakában.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

szeghy Dezső, Versényi György. Ez mindenesetre fokozni fogja az estély iránti érdeklődést. Ezenkivül a magyar klasszikus költőktől Petőfi, Arany, Tompa és Vörösmartytól is fog előadni egy-egy darabot s végül egy monologot, melyet az előadónő maga állitott össze. Az estély a Központi szálloda emeleti termében lesz és meglehet, hogy változatosság kedveért még másféle pontjai is lesznek a müsornak, melyet lapunk egyik közelebbi számában fogunk közölni.

— **Hidránsok.** A tüvész-esetek alkalmára, Kolozsvár utczáin beállitott tüzcsapok főleg a külváros részekben, egymástól oly távol vannak, hogy a mint a gyakorlati tapasztalat mutatta, tüzoltási czélokra nem válnak be. Szükséges különösen a főbb és népesebb utczákban, hogy minden hidráns közé, még legalább egyet helyezzenek. Jelenleg egymástól oly távol állanak, hogy ha tüz támadt, közvetlenül a tüzcsapokból nem lehet oltani a tüzet, hanem a vizet be kell bocsátani a fecskendőbe és emberi erővel tovább szivatyuzni. Ez az eljárás pedig egyenlő azzal, mintha hordokkal hordanák a vizet a fecskendő medenczéjébe.

— **Esküvő.** Kovács Miklós, Kolozsvár városa derék alszámvevője és tart. honvédőhadnagy, nőül vette a mai napon Péter Zenzsika kisasszonyt, özv. Péter Ferenczné kedves leányát, Péter János járásbirósági tisztviselő testvérhugát.

— **Beigtatási ünnepély.** A kolozsvári unitárius főgymnasium folyó évi ápril hó 2-án d. e. 11 órakor Gálfi Lőrincz r. tanár beiktatására ünnepély tart a kollegium nagytermében. Az ünnepély sorrendje: 1. Ének Előadja az ifj. dalárda. 2. Beiktató beszédet mond Kozma Ferencz isk. f. gondnok. 3. Székfoglaló értekezést tart Gálfi Lőrincz r. tanár. 4. Üdvözlő beszédet mond Boros Sándor igazgató. 5. Ének. Előadja az ifj. dalárda.

— **Kültorda utcza sérelmei.** Vettük az alábbi sorokat: Tek. Szerkesztő Ur! Ránk is vetett egy sugárt az Ellenzék egyik közelebbi száma, pedig már azt hittük, hogy istentől, embertől és hatóságtól teljesen el vagyunk hagyatva. Köszönjük azt a figyelmet, s kérjük a tek. szerkesztőséget a következők közlésére:

Néhai Gyarmathy Miklós alispán megigérte, hogy a mint a megyei fogház a megyeház udvaráról elhelyeztetik, átjáró lesz a Farkas utczából a kültorda utczába. A megye is, a fogda is elköltözött a monostor utczába, s mi várva várjuk az átjáró megnyitását. Ez azonban csak ugy létesülhet, ha az intéző körök ez irányban felveszik a tárgyalás fonalát. Ez az átjáró köz- és tűz biztositási tekintetekből rendkivül fontos ez utczára nézve.

Panaszunk van a vizvezetéki kut hiánya miatt is. A czigánysortól egész végig az utcza vonalon vizvezetéki kut nincsen. Kérünk legalább egy kutat, mert az adót mi is ép ugy fizetjük, mint a monostor utcza, vagy más belvárosi utczák lakói.

— **Épitkezések.** Benel Ferencz városi képviselőnek gyakran támadnak praktikus ötletei, a melyeket javaslat alakjában szivesen fogad Kolozsvár város közgyülése és tanácsa. Ilyen volt az a javaslata, a mi a gyakorlatba is átment, hogy t. i, az utczaseprők sapkái megszámoztassanak. Ez által az utczaseprő urak minden nyilvános rendetlenkedésért felelősségre vonhatók. Egy dologgal nem számitottak a számozó urak, azzal t. j. hogy utczeseprőt csak elvétve, ritkán láthat Kolozsvár város közönsége és igy numerust is alig láthat, a melyet felelősségre lehetne vonni. Az utczaseprők pa on vannak s a költségvetésben szerepelnek.

Egy másik ideája, Benelnek ennél még praktikusabb, mert ha a hatóság keresztül viszi, valóban sok szeren étlenségnek veszi elejét. Javaslatot tett ugy is arra, hogy az épitkezések ellenőrzésére s szabály rendelet létesittessék. A kolozsvári épitészek egy részének t. i. rendes szokása gy, hogy az épitési vállalatnál a mészszel, cze vanttel takarékoskodik. Oly kevés kötő anyagot tesznek a porondba, hogy az a falat elég szilárdan össze tartani nem birja. Ennek kárcs eredményei azután a gyakori beomlások és az ebből származó szerencsétlenségek, a miknek a m. é. őszel felmerülő pincze beomlásnál egy egész sereg ártatlan munkás életével adózott. Ha helyes szabályrendeletet alkotunk és gondoskodnak kellő ellenőrzésről is, nemcsak az épittetők megkárositásának veszik elejét, de számos életet fognak megmenteni. Meg jegyezzük a fentiekkel kapcsolatban, hogy egyes épitő mesterek nem csak kevés meszet adnak némely épitésnél a falakhoz, de számos épületet emeltek Kolozsvárt, melynek függőleges falait teljesen mész vagy czement nélkül, csupán kőkert utczai agyagos poronddal rakták fel. Egy földrengés alkalmával mi fog ezekkel történni, azt bajos előre elképzelni.

— **Kolozsvári feltaláló a chemia terén.** Fabinyi Rudolf dr. egyetemi tanár, a Ferencz József tud. egyetem vegytani intézetének igazgatója uj festék anyagokat talált fel, Fabinyi Rudolf dr. találmányát és azt az eljárást, a melylyel a festék anyagokat elő állitja, bejelentette a szabadalmi hivatalban.

— **Villamos vasut Kolozsvárt.** Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának jogi, pénzügyi és rendészeti szakosztályai tegnap délután a városház nagy termében együttes ülést tartottak a polgármester elnöklete alatt. Az ülésnek egyedüli tárgyát képezte a kolozsvári közuti vasut ez idő szerinti tulajdonosának, a magyar villamos részvénytársaságnak egy beadványa, melyben az iránt folyamodik a városhoz, hogy biztositson a társaság részére bizonyos kedvezményeket s ez esetben a társaság hajlandó volna a jelenleg gőz üzemre berendezett közuti vasutat villamos üzemüre átváltoztatni és a teher áru forgalmat a belvárosban beszüntetni. A szakosztályok beható tárgyalás alá vették a társaság kérését, s elvben valamennyi felszólaló megegyezett abban, hogy a mai állapot megszüntetése még esetleg áldozatok árán is feltétlenül kivánatos, de mert a társaság beadványa csak általánosságban van tartva, az a nézet jutott tul sulyra, hogy egy szükebb körü — öttagu — bizottság a társaságnak jelenleg Kolozsvárt időző igazgtója Gulácsi Kálmánnal egyetemben ma dolgozza át a társaság beadványát és konkrét formában állapitsák meg közösen a táreaság ajánlatát és követeléseit, s azt a ma délutánra folytatólag egybe hivott ülés elé terjesszék ujabb tanácskozás végett. A szakbizottságok tehát ma délutánra egybehivott ülésükön fogják véleményes jelentésüket megformulázni s annak alapján nemsokára a közgyülésnek is alkalma lesz foglalkozni az ügygyel.

— **Csángok betelepitése.** Szép gondolata támadt Majláth Gusztáv Károly gr. erdélyi püspöknek, mint levelezőnk jelenti. Czélja u. is az, hogy a bukovinai csángok katholikus családjait áttelepitse az erdélyi részek kevésbé népes pontjaira. E telepitéssel az egyház is nyer, de nyer a hazarész közgazdasági élete, mert a haza szerető, munkás, józan életü polgárok szaporodása mindig nyereség a társadalomra nézve. A püspök tervbe vette azt is, hogy töb családot Kolozsvárra fog helyezni. Közelebbről, mint halljuk, Bukovinában körutat tesz a püspök, mely alkalommal bérmálási funtiót végez s egyuttal elő készíti a telepités ügyét is.

— **Sikasztó ménes uradalmi igazgató.** Fogarasról irja levelezőnk, hogy a ménes uradalom igazgatója, Maurovich Fábián, a ki 50000 forint elsikkasztás után megszökött, már régóta üzte a legvastagabb visszaéléseket; becsületes uton szerzett jövedelmét sokszorosan felülmuló költségeket tett. — Mindenki előtt gyanus volt tékozlása, csak a felügyeleti hatóság nem vette észre. Ezelőtt egy évvel egy gyakornok gyanus üzelmeknek jött a nyomára s megfelelő uton jelentést is tett arról, s az eredmény az volt, hogy hamarosan eltovábbitották onnan a jó igyekezetü fiatal embert.

Szerencsétlenség. Sz.-Földváron ezelőtt nehány nappal egy szegény oláh asszony elment a szomszédjába beteg látogatni; otthon hagyta 3 éves kis gyermekét, s mig az anya haza ment volna, a gyermek ruhája meggyult és elégett. A kis gyermek csakhamar meghalt óriási kinok között. A gyermek eltemettetett s nem tudni mi okból, f. hó 19-én a hatóság az ügyészség rendeletére exhumáltatott és felbonczoltatott.

— **A segesvári ev. ref.** egyházközség f. évi április 1-én a „Csillag“ vendéglő nagy termében, orgona alapja javára Társas-Estélyt rendez.

Egyleti élet.

Diszgyülés. A kolozsvári m. kir. F. J. tud. egyetemi orvostanhallgatók segitő és önképző egyesülete vasáraap 10 és fél órakor kitünően sikerült, önképzőköri felolvasásokkal egybekötött diszgyülést tartott, uj helyiségének felavatása alkalmából, melynek fényét a nagyszámu orvos, szig. orvos, s orvostanhallgatókon kivül nagyban emelte az egyetem rector magnificusának dr. Lechner Károly tanárnak, továbbá az orvosi kar dékánjának dr. Kenyeres Balázs tanárnak s még három tudós professorának: dr. Marschalkó Tamás, dr. Szabó Dénes és dr. Udránszky László egyet. tanároknak megjelenése.

Először Szabó Károly, a segélyegylet elnöke tartotta meg szépen kidolgozott és nagy hatással előadott elnöki megnyitóját, melynek kapcsán röviden ismertette az egyesület történetét.

Az elnök szavait lelkes éljenzéssel fogadták, mire ünnepélyesen megnyitottnak nyilvánitván az ülést, Taritzky Ferencz titkár olvasta fel inditványát, az iránt, hogy a diszgyülésről diszjegyzőkönyv vétessék fel s küldessék meg a dékáni hivatalnak is. Az inditványt zajos tetszésnyilvánitások között egyhangulag elfogadta a diszgyülés.

Ezután következett a tulajdonképeni önképzőköri gyülés, melynek kezdetén Hanasiewicz Oszkár önk. köri elnök foglalván el az elnöki széket, Reinbold Béla tartotta meg nagyszabásu felolvasását „A szervezet védekezése különböző káros behatásokkal szemben“ czimmel. A felolvasót perczekig tartó zajos tapsokkal jutalmazták fáradtsággal járó munkásságáért. Reinbold Bélát a felolvasói asztalnál Hanasiewicz O. váltotta fel a „Phosphor mérgezésekről“ szóló értekezésével s állandóan érdeklődésben tartotta hallgatóit.

Végül Szabó Károly segélyegyl. elnök egy csinos záró beszédben fejezte ki köszönetét a tudós tanároknak s a hallgatóságnak szives megjelenésükért, s tanusitott érdeklődésükért. Ezután a gyülés lelkes hangulatban eloszlott.

*

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület kolozsvári köre 1898. márczius 26 án, szombaton, d. u. 5 órakor tartja VI. rendes gyülését az unit. főgyn. nagytermében. Tárgysorozat: 1. Török István dr. felolvasást tart A világtörténet tanitása középiskoláinkban czimel. 2. Folyó ügyek. Gyülés után áldomás a Nagy Gábor-féle szálló emeleti termében. Márki Sándor dr., e. elnök. Versényi György dr., titkár.

*

Az egyetemi kör jogi szakosztályának tagjai ezennel tisztelettel meghivatnak a f. hó 26-án d. u. 6 órakor az „Egyetemi Kör“ helyiségében megtartandó társalgási estélyre.

László Márton s. k. titkár. Török István s. k. elnök.

MÜVÉSZET.

A szinház javitása. Azt hisszük, még sokáig csak jámbor óhajtás lesz az, hogy a kolozsváriaknak uj szinháza legyen. Az uj szinház épitésének kérdése minden évben szokott kisérteni; de minden évben álhatatosan elhalasztják a dolgot jobb időkre, mikor az államnak elegendő pénze lesz hozzá. Az államtól bizony még nagy későre remélhetünk valamit s meglehet, hogy még sokáig lesz hajléka a kolozsvári szinészeknek az az ócska épület, mely legrégibb szinház az egész országban. A többi vidéki városoknak mind van szinházuk, mert nem az allam jóakaratára vártak. Debreczen, Szeged, Pozsony, Temesvár, Arad, szóval akármelyik város szinházába elmegy a kolozsvári ember, arra a tapasztalatra jut, hogy ilyen ócska szinháza egyetlen egy városnak sincs, mint nekünk. Sőt még a kissebb városoknak is, igy Pécs, Győr, Sopron, Nyitra, Miskolcz, sőt még Eperjesnek is mind uj, modern szinháza van, csak a mienk van ilyen elhagyott állapotban, senki sem gondol reá: mert hiszen ez állami müintézet. Kassa volt egyedüli a vidéki városok közt, a melynek szinháza nem felelt meg a kor igényeinek, de már ott is nemsokára föl lesz épitve az uj szinház, mely szépségében vetélkedni fog a legnagyobb vidéki szinházakéval. — Mindezt csak azért soroltuk fel, mert ha már nem reméljük, hogy uj szinházunk legyen, legalább fel kellene ujitani belül egy kissé a nézőteret. A páholyokat tapétázni, a menyezetet festeni, disziteni, a páholyok elejét rendbe hozni, az üléseken valamit segiteni. Mindez olyan ujitás, a mi 4—5000 forintnál többe nem kerülne. És mennyit nyerne vele a szinház! Szivesebben járna a közönség a szinházba, mert vonzóbb, barátságosabb volna a nézőtér. Bölöny József, a szinház áldozatkész intendánsa már eddig is tetemes összegeket fektetett be diszletekbe, ruhákba s igy a felől már biztositva leszünk, hogy szinpadon minden tetszetős legyen. Igen üdvös dolgot cselekedne az intendáns, ha a nézőtért is felujitaná, ugy, a mint fönt is jeleztük s ezzel adná igazi tanujelét áldozatkészségének, melyet különben már eddig is volt alkalmunk tapasztalni.

*

Midász. Szöllösi Attila eredeti uj operettejére serényen készül az énekes személyzet. Az operetteben sok jó szerep van, melyek S. Áldor Juliska, B. Ruzsinszky Ilona, Forrai Ferike, Váradiné, Vendrei (czimszerep), Kassai, Mezei, Leövey, Rózsahegyi, Szegő, Vank, Váradi és Jeszenszky kezeiben vannak.

*

A bibliás ember. Szombaton fog szinre kerülni Kienzl operája. Mezei már fölépült gyöngélkedéséből s igy lehetővé vált az opera szinrehozatala. A bibliás ember szombati előadására érvényesek a szelvényjegyek.

IRODALOM.

Esperanto nyelv terjedése. Alig egy hónapja, hogy megjelent Barabás Ábel Esperanto-nyelvtana, az ország minden részében legnagyobb érdeklődéssel tanulják a világnyelvet, melynek könnyüsége már kezd közmondásossá válni. Előfordult az az eset is, hogy 3—4 nap mulva a könyv vétele után, az illető a szerzőhöz Esperanto nyelven irt köszönő levelet intézett; sőt egy nyomdatulajdonos a könyv vétele után egy hét mulva ajanlatot tett a szerzőnek egy Esperanto nyelven kiadandó élczlap meginditására

Ez alatt külföldön is mindig nagyobb és nagyobb tért hódit mindenfelé az Esperanto nyelv. A napokban egy uj Esperanto lapot alapitottak Francziaországban, következő czimmel:

L' Esperantiste

Organe propagateur de la langue internationale „Esperanto.“

A lapot **L. de Beaufront** alapitotta. Előfizetési ára egész évre **3 franc 50 centime.** Czim, hová az előfizetési pénzek küldendők: **L. de Beaufront, Epernay** (Marne) Francziaország.

Az uj lapban sok örvendetes dolgot olvastunk a nyelv terjedéséről. Azt, hogy most már **Japánban** is nagyon terjed az Esperanto nyelv, sőt a tanintézetekben is nemsokára meg fogják honositani a világnyelv tanulását.

Gyászrovat.

Glück József, kolozsvári r. kath. főelemi iskolai tanitót tegnap délután nagy részvét mellett temették el feleki-utczai lakásáról. A temetésen testületileg jelent meg a főelemi iskola ifjusága, s Réthi Márton, igazgatóval élén a tanitói kar, a r. kath. főgymnásium tanárai, sok más tanférfiu és ismerős. Az elhunyt tetemeit a köztemetőben helyezték örök nyugalomra. Béke porain!

*

Tolcsvai és pacséri Kászonyi Ferencz nyugalmazott 1848—49. évi honvéd huszár hadnagy, Szolnok Doboka-vármegye bizottsági tagja, Deésen meghalt.

Jótékonyság.

A kolozsvári takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága a Rongyos Egylet czéljaira 25 frtot juttatott elnökségünkhöz, mely kegyes adományért e helyen mondunk hálás köszönetet. A rongyos egylet nevében: Báró Bánffy Zoltánné, egyl. elnök. Elek Gyula, egyl. titkár.

Szerkesztőségi üzenetek.

L—s. Helyt. A kolozsvári szinháznál az előadások e szezonban ápril hó végéig tartanak. Ekkor a társulat N.-Váradra megy s ott marad egész októberig. Igy a nyáron szinielőadások nem lesznek.

Dudi. Brassó. Kedves kis kép, de még nem üti a mértéket. Majd ha egy kicsikét megnövünk.

M g. Deés. Az erdélyrészi városok közül Márczius 15-ikének a megünneplésében természetesen Kolozsvár városa járt elől, utánna mindjárt Deés, N.-Enyed, M.-Vásárhely következtek, a mely városok szintén hivatalosan ünnepelték meg a nagy napot. Ezeken kivül igen szép ünnepélyek voltak még igen sok helyt, de tudtunkkal csak e négy város képviselete ünnepelte hivatalosan márczius 15-ikét

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

József főherczeg köszönete.

Budapest, márcz. 24.

József főherczeg Fiuméból a következő sürgönyt küldötte a segesvári nemzeti szövetséghez:

„Fogadja a szövetség legbensőbb hálámat, szives üdvkivánataiért.“

Elitélt milliomos.

Szeged, márcz. 24.

Ujhelyi Lipót, vásárhelyi milliomos, most budapesti lakos bünügyében 2 napi érdekes végtárgyalás után ma délelőtt 11 órakor hirdette ki a szegedi kir. törvényszék az itéletet. Ujhelyit hamis tanuzásra való felbujtásban és megvesztegetésben mondta ki vétkesnek és enyhitő szakasz alkalmazásával 1 évi börtönre itélte. Eötvös védő és a közvádló felebbeztek.

Munkás egyesületek alapszabályai.

Budapest, márcz. 24.

Perczel Dezső belügyminiszter a hozzá legutóbb jóváhagyás végett felterjesztett munkás egyesületek alapszabályait **jóváhagyás nélkül** küldötte vissza. — Ezen egyesületek mind szocziálista irányuak. Érdekes, hogy mig ezelőtt a belügyminiszter csak a földmüvelő szocziálista egyesületek alapszabályait nem hagyta jóvá, most ezt az ipari munkásoktól is megtagadta. A visszautasitott egyletek közt van a „Nagyváradi épitő munkások szakegyesülete“ is, mely egylet alapszabályait azon indoklással utasitotta el a miniszter, hogy „a város területén hason czélu egylet elegendő számban lévén, az egyletet alakitani szándékozók müvelődési igényei ezek keretében is teljesen kielégithetik; más részt uj egyletek alakulása által a már fennállók ereje gyöngittetnék“. Hasonló indoklással utasitotta vissza a belügyminiszter „A kaposvári szabó munkások szakegyesülete“-nek alapszabályait. Azonkivül nem engedélyezte a következő egyesületeket: „Mezőturi munkás képző egyesület“, „A bács szent-tamási“, „Zentai“ és a „Torontál-vásárhelyi földmivelő és munkásképző egyesület“.

Sztambulov gyilkossa elfogva.

Budapest, márcz. 24.

Csak a napokban tárgyalta a szófiai felebviteli biróság Sztambulov volt miniszterelnök gyilkosságanak pörét meglehetős enyhe büntetésben részesitette a vádlotakat, kik állitólag a merényletben csak segédkeztek. A tulajdonképeni gyilkos, a ki Sztambulovot összevagdalta, most került kézre Baciu román faluban. Neve Hali Sulia aljas Mihaleo. Az annak idején kibocsájtott személyirás tökéletesen rá illik. Találtak nála a galaszi török konzul által kiállitott utlevelet, a mely Bajerin Busztem névre szól, de bevallotta, hogy ez csak álnév. A gyilkost 3 román csendőr fogta el a belügyminiszter által legutóbb kibocsájtott körözö levél alapján. Most Buzeuban a csendőrkaszárnyában van letartóztatva, a romániai kormány azonban már értesitette a bolgár minisztériumot a gyilkos kézrekeritéséről, a kinek kiszolgáltatása iránt megindultak a tárgyalások.

Országgyülés.

Budapest, márcz 24.

A képviselőház mai ülésén Hegedüs Sándor tartotta meg záróbeszédét.

Hosszasan polemizált, Horánszky és Apponyival.

Horánszky Nándor azonnal válaszolt nagy hatással Hegedüsnek.

Bánffy tegnapi beszédét egészen széjjel szedte erős árgumentumaival.

Ismétlé bizalmatlanságát a kormány és Lukács miniszterrel szemben.

Lukács miniszter felelt ezután Horánszkynak.

Felmentés.

Budapest, márcz. 24.

Ifj. Gárdos Lajost, kit az elsőfoku biróság a feleségének állitólagos megmérgezése miatt elitélt, a kir. tábla, ma a vád és következményei alól felmentette.

Személyi hirek.

Budapest, márcz. 24.

Gróf Andrássy Aladár és Mádi Kovács altábornagy állapotában örvendetes javulás állott be. Mindkettő tul van a veszélyen.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLOS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Van szerencsém Kolozsvár város nagy érdemü közönségének becses tudomására hozni, hogy

Április 1-től kezdve
KOLOZSVÁRT
Belközép-utcza 6. sz. alatt
Női Confectió és divatáru

üzletet nyitok, hol csakis **a legutolsó divat** szerint készült áruk lesznek kaphatók.

A t. közönség nagybecsü pártfogását előre is kérve, maradtam tisztelettel 1—2

Braun Mihály.

Özv. Wieder Gyuláné
női pipere divat termét
áthelyezte főtér 6. szám
Wolf József gyógyszerész házába, földszint.
1—2

Csődtömeg.

A Schám Adolf-féle csődtömeghez tartozó finom női és leány jaqettek gallérok és köpenyegek, továbbá férfi szövetek Belmonostor-utcza 12. szám alatt, Redouttal szemben Márczius végéig d. e. 8—12 óráig, és d. u. 1—8 óráig mától kezdve **eladatnak.** 1—3

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz. 113—1898. 225. 1—2.

Hirdetmény.

A t. hitközségi tagok ezennel értesitetnek, hogy a husvéti-kenyér (máczesz) előállitása már folyamatban van, és saját érdekükben felkéretnek, miszerint **husvéti-kenyér szükségletüket mielőbb szerezzék be, mivel a későn jelentkezők pontos kiszolgáltatásra nem számithatnak.** Megrendelések csak is a hitközség által engedélyezett sütődében (zsidó-templom-utcza 1. sz. a.) fogadtatnak el.

Egy kgr. finom müliszthől készült gépi-pászka ára 44 kr.

Egy kgr. finoman szitált korpás-lisztből kézipászka ára 46½ kr.

Vidéki nagyobb megrendelések árkedvezmény mellett pontosan teljesittetnek.

Egyben figyelmeztetnek a t. hitközségi tagok, hogy a husvéti-kenyérnek idegen területről a hitközség engedélye nélkül való behozatala a fennálló magas kormányrendeletek értelmében tilos. **Az engedélynélküli behozatal vagy netaláni csempészet szigoruan ellenőriztetik és hatósági elkobzás által megakadályoztatik.**

Kolozsvárt, 1898. márczius 20-án.

Az aut. orth. izr. hitközség elöljárósága.

Sz.: 11081—1898. tkv. 126. 1—1.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a Kolozsvármegyei takarékpénztár végrehajtatónak Kujbusz Szimion és neje végrehajtást szenvedő elleni 700 forint tőkekövetelés s járulékai iránti végrehajtási ügyében az árverést a kolozsvári kir. törvényszék, a kolozsvár-vidéki kir. járásbiróság területén levő és végrehajtást szenvedők nevén felvett Magyar-Macskási 51. számu tjkvben A -|- 1—5. rsz. a. ingatlanra 745 forint becsértékben, a C—y alatti id. Kujbusz Dánya javára bekebelezett felerészbeni életfogytiglani haszonélvezeti jog fenntartásával, továbbá a hosszu macskási 53. sz. tljkvben A. -|- 1. rsz. 713. hrsz. ingatlanra 223 forint becsértékben, a C 2. alatt Kujbusz Dánya id. javára bekebelezett felerészbeni életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartásával mint ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi április hó 25-ik napjának délelőtti 10 órájakor** Hosszu-Macskás községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát bánatpénz gyanánt készpénzben, — vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a birósági előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság, Kolozsvárt 1897. évi deczember hó 11. napján.

Dr. Szentkirályi Gyula,
kir. trszéki biró.

Kiadó szép lakás

a trencsintéri park közelében.

2 utczai, 1 udvari szoba, konyha, éléskamara és mellékhelyiségek 320 frt évi házbér.

Kivánatra gyümölcsös- és konyhakert hozzá évi 10 frtért.

Értekezhetni: **Kis-Szamos-u. I. sz. a. az irodában.** 224 2—3.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és **elnyálkásodás** ellen a legjobb hatásu szer a **RÉTHY**-féle

pemetefű-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszertárban. Egy doboz ára **30** kr. 5 dobozzal **1 frt 50 krért** bérmentve küld

RETHY BELA
gyógyszerész Békés-Csabán

Réthy Béla

822. 50—50.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláirásom látható.

A BENSON-féle tapasz

következő betegségeknél és bántalmaknál használható állandó sikerrel **csipő fájás, idegfájdalom, helybeli csuz, hátszaggatás, hátgyöngeség, hátgérincz bántalmak, hörghurut, asthma, megrándulások, idegbántalmak, az idületék bénasága** stb. — A hatás bámulatos, közvetlen és tartó.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve 75 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor"-hoz Budapest, VI., Váczi-körut 17. Kapható Kolozsvárt: **Biró János, Tanács József és Palóczy L., dr. Czecz D., Burger Frigyes, Bogsch L.** uraknál. 966. 14—*.

Posztószállitás csakis magánosoknak!

Egy vég 3·10 mtr. hosszu teljes uri öltöny ára csak

frt	3·10	jó
frt	4·80	jó
frt	7·50	finom
frt	8·70	finomabb
frt	10·50	igen finom
frt	12·40	angol
frt	13·95	kammgarn

Valódi gyapjuból.

Egy vég egy fekete szalon-öltönyhöz **10 frt. Felöltő szövetek** 3·25 frttól feljebb; **Loden** a legszebb szinekben egy vég 6 frt, 1 vég 9·95 forint; **Peruvienne** és **dosking, állami-** és **vasuti tisztviselők** és **birói talar szövetek**; legfinomabb **kammgarn** és **cheviotok**, ugyszinte **egyenruha szövetek** a **m. k. pénzügy** és **csendőrség** részére stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert posztógyári raktár:

KIESEL-AMHOF Brünnben!

Minták ingyen és bérmentve. — Mintahü szállitás.

Figyelemre méltó! A t. közönségnek fontos azt tudni, — hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén sokkal olcsóbban kapja, mint a közvetitő kereskedelem utján. A „Kiesel-Amhof" brünni czég az összes posztókat valódi gyári áron küldi szét és nem számitja hozzá a magánvevőt annyira megkárositó ugynevezett szabóengedményt.

136 10—24.

Eladó emeletes ház.

A Trencsin-tér 12. számu 130. 1—3

emeletes ház,

mely két utczára néz; kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágositást nyujt a kolozsvári ev. ref. collegium gazdasági felügyelője (belfarkas-utcza 19. sz. emelet.)

A kalotaszegi takarékpénztár

ÉVI RENDES

KÖZGYÜLÉSE

folyó 1898. évi április hó 3-án délután 3 órakor

fog megtartatni

az egyesület helységében,

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, miképp a közgyülésen részt venni óhajtók részvényeiket a közgyülést megelőző napon déli 12 óráig a társulat pénztárnokánál letenni sziveskedjenek.

TÁRGYAI:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Az 1897 évi mérleg bemutatása s megbirálása.
3. Nyeremény felosztása.
4. Igazgató és felügyelő bizottság megujitása.
5. Inditványok.

219. 3—3

Szamos-Ujvárt

az „UJVILÁG"-hoz czimzett vendéglő az ujonnan épitendő nyári helyiségekkel és kerttel

kiadó.

Értekezhetni: **Mendel Lázár fiai** serfőzdéjében **Tordán.** 129. 1—1.

ELSŐ O. BIZTOSITÓ INTÉZET

katonai szolgálat esetére Bécsben (kölcsönös)

Erdélyrészi vezérképviselőség:

Kolozsvárt, belközép utcza 2. szám I. emelet

Vezérképviselő: **HARTH HENRIK.**

Bevonulás esetén a biztositott összeg az összegyült osztalékokkal együtt kifizettetik. Be nem vonulás esetén a befizetett dijak visszatérittetnek és az osztalékok is kifizettetnek.

Prospectusok készséggel adatnak és bővebb felvilágositást szivesen nyujt 127. 1—5.

Az Erdélyrészi Vezérképviselőség.

Ugyanott ügynökök felvétetnek.

A „KOSMOS"

—(Biztositó és Viszontbiztositó Társaság Hamburgban.)—

Betöréses lopás elleni biztositás osztályának

Erdélyrészi vezérképviseletével

HARTH HENRIK urat

bizta meg.

(Ugyanott üzletszerzők is magas jutalék mellett felvétetnek.) 128. 1—2

Iroda: Belközép-utcza 2. szám, I. emelet.

Üzlet áthelyezés!

Szives tudomásul kivánom adni, ugy a helybeli, valamint a vidéki n. é. közönségnek, hogy a Főtéren 20 év óta fennálló

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-főüzletemet

— a ház lebontása következtében —

folyó évi április elsejétől kezdve

áthelyezem

ugyancsak a **főtér 9. sz. a báró Josika-palotában levő**

jelenlegi fiók-üzletembe.

A n. é. közönség eddig irántam tanusitott szives pártfogását továbbra is kérve kiváló tisztelettel

191. 4—10. **Kónya Sándor.**

A főüzlet összes berendezése olcsó árban eladó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

ELADÓ BUTOROK- és házi-eszközök.

Megtekinthetők:

Jókai-utcza 5. szám emeleten.

Reggel 9 órától d. u. 6 óráig.

217. 3—3

Üzlet feloszlatás!

Hatóságilag engedélyezett végeladás!!

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás!

Még csak rövid ideig!

Üzletünk külön helyiségében, — ünnepek kivételével **naponkint d. e. 9—1 óráig**

önkéntes árverést tartunk

az összeállitott partieárukból, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghivjuk.

Az összes áru-czikkek a többet igérőnek beszerzési áron alól is eladatnak.

Az összes áruraktár berendezéssel együtt is eladó!

928. 49—0. **Frank-Kiss János fiai,** **Főtér 33.**

Még csak rövid ideig!

Az Ó-várban levő

„Otthon" kávéház

kávéházi felszereléssel és hozzávaló lakással azonnal bérbeadó!

Értekezhetni: **Kőváry Mihály** ügyvédnél Postakert-utcza 5-ik szám és **Papp Imre** ügyvédnél Rózsa-utcza 7. szám. 211. 3—3.

Ajánlom szabadalmazott

jég-hütőimet,

melyek igen takarékos jég-medenczével vannak fölszerelve. — Hentes üzletek, tej elárusitók és privát-házaknak raktáron áll 10 frttól 200 frtig szolid kivitelben.

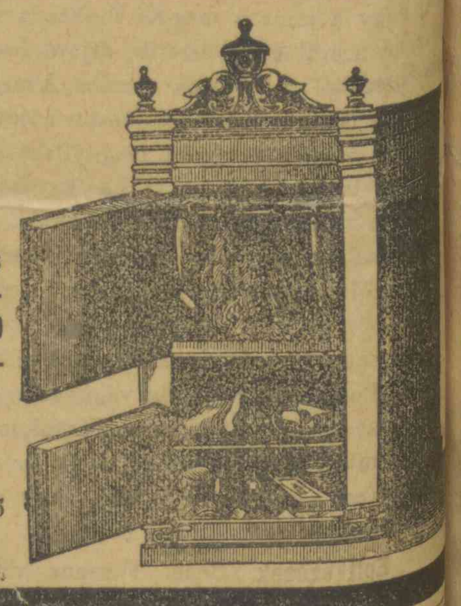

Kiváló tisztelettel

Seemann J.
lakatos, tizedes mérleg, jéghütő és fuvó késziitő.

135. 9—10.

A „Méder"-szálloda

Marosvásárhelyt kiadó!

Minden kényelemmel berendezve, **12 vendég-szoba, éttermek, festői udvar, jó forgalmu hely, — és az elite-közönség látogatja. Azonnal átvehető.**

Értekezhetni el...

SIMON FERENCZ ...kereskedőnél

210. Maros-Vásárhely. 3—3

Az 1896. évi budapesti kiállitáson „jó munkáért" kitüntetve.

LÉBER GYULA

ELSŐ ERDÉLYI SODRONY SZÖVETFONÓ ÉS SZITAÁRU GYÁRA

Kolozsvárt, Torda-utcza 9. szám.

Ajánlja minden szakba vágó munkáit, u. m.: kertek, erdők, vadas-kertek, szállók, sirhelyek, stb. bekeritéséhez való **gépfonatait**; majorsági udvarok **fonattal** való befonását; pincze, padlás, ablak világosság, magtár- és éléskamara ablakok **rostélyzatát**; **áthanyó rostak**, szalma, koksz, kavics válogatására; **szikra-fogók** gépekhez. Zöldre festett **légyszövet, szelelő- és lóher-rostak.** Backer-féle **rostak** és egyébféle, használatra **vas- réz- és czin-szövetek, kruppa-sodrony szegélyzetek,** különféle mintákban, fakeretbe foglalt **rosták- és sziták,** ruganyos **ágybetétek** [matrácz], **sodrony-lábtörlők,** szöges **tüskés sodrony-huzal.**

Képes árjegyzékkel kivánatra ingyen és bérmentve szolgálok.

A nagyérdemü helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve

178. 8—20. kiváló tisztelettel **LÉBER GYULA.**

Ny. Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.